

Gemensamt sammanträde för Järva stadsdelsnämnd Pensionär- och funktionshinderråd

Protokoll 2024-06-05

Närvarande ledamöter;

Pensionärsråd

Mats Hellberg (SPF)

Sievert Balkeståhl (PRO)

Anja Heinonen (PRO)

Kristina Friberg (SPF)

Åke Stöckel (PRO)

Yvonne Zettergren (SPF)

Karin Baad (PRO)

Evy Möller (SPF)

Funktionshinderråd

Pia Olsson (RSMH)

Avram Lazaridis (Reumatikerförbundet)

Karin Rotsman (DHR)

Närvarande tjänstemän:

Linda Lantz, Enhetschef Utvecklingsenheten

Paula Clementz, Utredare Utvecklingsenheten

Protokollet justerat:

2024-06-11

Dagordning

1. Sammanträdet öppnas

Ordförande hälsar alla välkomna.

2. Val av justerare

Mats Hellberg

Pia Olsson

3. Fastställande av dagordning

Dagordningen godkändes 2024-06-05

4. Föregående protokoll

Rådet godkände föregående protokoll och lägger dessa till handlingarna.

5. Information från förvaltningen

Linda informerar att tertialrapport klar och tagen i nämnd.

Handlingsplan för hållbarhet inom särskilt boende blir klar enligt plan nu i juni. Handlingsplanen handlar bland annat om hållbarhet, smarta och ekologiska inköp. Inköpen ska göras via det som är upphandlat av staden men i stadens upphandlingar finns vissa varor som inte är ekologiska. Frågan har lyfts upp till upphandlingsenheterna i staden och förhoppningen är att man utlämnar varor som inte uppfyller de krav på hållbarhet och ekologi. Handlingsplanen handlar även om att se över hur användandet av engångshandskar ser ut i våra verksamheter då förbrukningen ligger på hög nivå. Dessa frågor kommer att lyftas under tertialrapport 2.

Linda informerar om förvaltningens ej verkställda beslut som lämnas till IVO varje kvartal. Det finns flera ej verkställda beslut gällande boenden och en förklaring till detta är att personer har ansökt och blivit erbjuden men tackat nej. Det fanns även ej verkställda beslut inom socialpsykiatri som idag är verkställda men måste ändå redovisas till IVO då man redovisar kvartalsvis fram tills att det ej verkställda beslutet har avslutats eller verkställts.

Information från Marita Johansson, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och Marianne Anckersjö, medicinskt ansvarig rehab (MAR).

Marita berättar om IVO:s granskning som gjordes relaterat till pandemin och som publicerats 2023-12-31. Av granskningen framkom att i princip alla vård- och omsorgsboenden i landet fick nedslag. Nedslag handlade om dokumentation och språk. Förvaltningen har åtgärdat IVO:s kritik och förvaltningens åtgärder har godkänts av IVO. Bland annat har det gjorts stora språksatsningar i Järva. Råden önskar få rapporten från IVO, vad förvaltningen svarade samt beslutet. Linda meddelar att handlingarna kommer biläggas protokollet. Marita poängterar att IVO:s rapport är allmänhållen och de inte går specifikt på några boenden.

Marita lyfter ytterligare en punkt från granskningen att i övriga landet finns det sämre tillgång till närhet till läkare eller sjuksköterskor. I Stockholm ser det bättre ut med närhet till läkare och sjuksköterskor. I Järva finns en stabil personalgrupp och i våra vård- och omsorgsboenden finns det tillgång till sjuksköterskor varje dag mellan 8-21. Även god tillgång till läkare.

Marita berättar om mötet med Patrik Rylander, äldredirektör på äldreförvaltningen. Frågor som ställdes till Patrik var:

Av alla utmaningar, vilka är de största inom stadens äldreomsorg?

Svaret var att det finns fyra huvudsakliga utmaningar och det är kompetensförsörjningen, digitalisering, boende för äldre och äldres delaktighet, både i vad Stockholms stad erbjuder i form av omsorg men också i hur omsorgen ska utföras.

Hur arbetar staden för bemöta dessa utmaningar?

Genom att locka fler medarbetare, ta emot studenter på verksamhetsförlagd utbildning, förnya våra digitala system samt att äldre kan planera med hemtjänstpersonal hur hjälpen ska utformas i sina genomförandeplaner.

Vad fungerar bra och vad skulle du vilja se mer av?

Att staden har en tydlig och gemensam målbild om vilka de prioriterade frågorna är samt att Stockholms stad är som allra bäst när vi samlas kring en fråga och arbetar tillsammans. Att det finns enorm kraft hos medarbetare och en vilja att det ska bli bra för den enskilde stockholmaren.

Marita tar upp statistik och säger att äldreomsorgens står för cirka 13 procent av Stockholms stads totala budget. Ökningen av äldre över 80 år i Stockholm de kommande 50 åren, är mellan 103 och 142 procent beroende på vilken stadsdel det handlar om.

Vidare berättar Marita om God och nära vård och omsorg som kan beskrivas som ett övergripande mål för den förändringsresa som pågår inom hela Sverige. Det handlar om vård och omsorg ska ges närmare individen och med utgångspunkt för individens förutsättningar och behov. Handlingsplan har gjorts och förvaltningen har kontinuerliga samverkansmöten med vårdcentraler och andra viktiga aktörer. Anhörigkonsulenter är en viktig del i arbetet. I handlingsplanen finns fokus på bland annat gången mellan korttidsvård och hemmet/boende samt kring psykisk ohälsa och ensamhet.

Ledamot ställer fråga om kostnader inom vården och Marianne svarar att det är regionerna som reglerar kostnaderna.

Ledamot ställer fråga om hur strejken påverkar Järva och Marianne och Marita svarar att man har gjort en risk och konsekvensanalys kring strejken och räknar inte med någon större påverkan i Järvas verksamheter. Det finns en god bemanning med ordinarie personal och få timanställda. Det som skulle kunna påverkas är övertidsarbete men det finns väldigt lite övertid i verksamheterna på grund av stabil personalgrupp. Förvaltningen kommer att följa utvecklingen i strejken.

Ledamot frågar om ny struktur inom geriatriken med färre och större vårdgivare samt ny ersättningsmodell. Marita svarar att det

pågår många processer på övergripande plan och att vi idag inte har svaren på alla processer som pågår.

Ledamot frågar om tryggt mottagande finns i Järva. Marianne svarar att det finns och att det fungerar mycket bra. Det är hemtjänstgruppen i Spånga-Tensta som ansvarar för Tryggt mottagande i hemmet. Det finns professionella medarbetare som har särskilt ansvar för detta arbetssätt. Det är biståndshandläggare som beställer Tryggt mottagande i hemmet efter individuell bedömning när de gör en vårdplanering. Oftast handlar det om mer komplicerade fall där större stöttning behövs inför hemgång och i hemmet. Det finns alltid är nära och tät kommunikation med vården inför planering av tryggt mottagande.

Vidare berättar Marianne att äldregruppen ökar samt att kompetens och resurser kommer att minska. Utvecklingen ser dock bättre ut i Stockholm och sämre på landsbygden. Dock har landsbygden kommit längre än i Stockholm med välfärdsteknik av naturliga skäl. I Stockholm har inte behovet av välfärdsteknik varit lika aktuell men nu har utveckling vänt och man arbetar mer med välfärdsteknik än tidigare. Exempel på detta är nyckelfri hemtjänst som har införts men är frivillig. Många kunder är nöjda med detta. Det har genomförts ett pilotprojekt i Kista med mätningar i inkontinensskydd. Det är en censor som registrerar när det sker läckage och då kan personalen planera omvårdnad efter detta. Man ser att personer får bättre nattsömn och verkar må bättre då det går att planera byte av inkontinensskyddet så att man slipper byta skyddet på natten.

Utöver ovan teknik redogör Marianne för ytterligare välfärdsteknik enligt nedan:

Appva – digital läkemedelssigenering. Ger en signal om läkemedel missas.

Pu-censor - ser om man har risk för trycksår. En platta sätts i länden och mäter status på cirkulation i kroppen. Lättare att göra en riskprofil.

Digitala kalender - Förskrivningsbart inom äldre. Det är som en skärm som kan sättas vid sängen eller på väggen. Finns på många språk. Där kan man lägga in tider för medicin, läkarbesök, gympa mm. Prata med arbetsterapeut som förskriver.

Gps-larm – Är som en klocka som har på sig och som visar vart personen befinner sig. Kräver samtycke. Det går också att prata med personalen via klockan.

Terapidjur – Robotkatter men mjukpäls, när du klappar så jamar och spinner robotkatten.

Musikväst - Väst man sätter på sig och spelar kända låtar och man måste röra på sig för att den ska spela. Slutar spela när man inte rör sig.

Interaktiva spel- Interaktiv projektor som skapar aktivitet med brett utbud.

Musikkudde – Skapar sensorisk stimulering som stöd vid oro och stress.

Medicinrobot - Maskin som programmeras för att ge rätt medicin i rätt dos och tid

Matningsrobot – Används inte idag inom äldreomsorgen. Dock för personer under 65 år framförallt inom personlig assistans.

X-censor matta – En matta mellan sängen och personen för registrering av tryck för att uppnå bättre fördelning av tryck och undvika trycksår. Användes inte än inom vården.

Det finns även övervakningslarm i rum samt rörelselarm för oroliga personer på natten.

Marianne säger att det viktigt att vården har dialog med forskare och teknikutvecklare för att de ska förstå vilket behov det finns. När ny teknik utvecklas behöver staden godkänna tekniken vilket kan leda till längre process innan tekniken kommer ut i vården.

På fråga från ledamot och vilka staden samarbetar med kring teknikutveckling svarar Marianne att det finns flera olika samarbeten bland annat med Openlab är en samverkans aktör som arbetar med framtagande teknik och idéer. Det finns även teknikstudenter flera samarbeten. Även teamdigitalisering på socialförvaltningen samt på stadsledningskontoret. Man besöker även mässor på KTH samt Framtidsnavet i Enskede-Årsta-Vantör, där man provar och tar fram ny teknik.

Ledamot frågar om kostnader för hjälpmedel. Marianne svarar att frågan om kostnader är politiskt styrt och det ser olika ut både i landet samt olika beroende på om det är äldreomsorg eller LSS. Till exempel kostar en digital kalender inom äldre men är kostnadsfri inom LSS.

Inom LSS-verksamheterna används teknik i större omfattning än inom äldre vilket äldreomsorgen kunde ta lärdom av. LSS-hälsan har ansvar för teknikstöd inom LSS-omsorgen och ligger i framkant med att skriva ut hjälpmedel som behövs.

En ledamot säger att informationen om välfärdsteknik som presenterats idag borde komma ut till allmänheten och att alla borde ha rätt att få veta vad som finns för hjälpmedel.

Marita rekommenderar en App som heter 112. Den är gratis och kan användas vid nödsituation. Appen visar exakt vart du befinner dig.

Linda erbjuder råden att besöka utbildningslägenheten i Kista VOB. Vilket rådet är intresserade av och önskar få en inbjudan under hösten.

6. Ärenden till nästa nämndsammanträde

[Järva stadsdelsnämnd | MeetingPlus \[sv\] \(stockholm.se\)](#)

Punkt 11 Angående genomförandeförslag om utegym vid Husby Gård. Rådet har lämnat synpunkter.

Punkt 13 Trivselcafé för äldre i Akalla

Rådet säger att det skulle vara välkommet och att man saknar detta. Aktivitetscenter har öppet två timmer på måndagar och två timmar på onsdagen men att det inte är det man har önskat eller det som rådet har påtalat till förvaltningen. Rådet är inte nöjda med detta.

Linda informerar att Mötesplatserna ligger under Maria och allt handlar om efterfrågan och att Maria ser kontinuerligt över utbudet och efterfrågan för att matcha behoven.

En ledamot berättar att PRO fyller 50 år i år och han har satt ihop en bildberättelse över allt och alla aktiviteter de har gjorts inom deras verksamheter. Häftet med bilderna ledas ut.

- Motion om centralisering av ledsagning – funktionshinderråd- och pensionärsrådet har fått ta del av och har möjlighet att inkomma med synpunkter senast senast den 5 juni. Synpunkter har lämnats av råden via mail, inga nya kommentarer.
- Kontorsremiss från trafikkontoret gällande rapport om *Äldrevänlig natur*. Skickad till pensionärsrådet via mail för möjlighet att inkomma med synpunkter senast den 7 juni. Rådets ordförande har svarat för rådet avseende rapporten från trafikkontoret att rapporten är intressant men berör inte Järva varför de inte har synpunkter ifrån rådet.

7. Övriga frågor

En ledamot refererar till KPR- möte den 3 juni gällande vårdplan för äldre och undrar om Vårdvalet i Stockholms kommun har avvecklats? Marita svarar att det pågår många processer och att inget är klart än och med tiden kommer allt bli klarare, att det för tidigt att sja om hur det kommer att utvecklas. Marita säger att på mötet pratade man även om framtiden och bristen av personal, om vård i hemmet istället för flytt till vård och omsorgsboende. Men att det ändå ska vara ett eget val kring hur man vill bo. Marianne pratar även om hållbar vårdarbetsliv och vikten att främja hälsa, hjälpmedel och planering för att personal ska orka till pension.

En ledamot tar upp att äldre blir sjukare och att det pågår en strejk. Situationen ser relativt ok ut och att det finns flera steg i strejkensprocess samt att man följer utvecklingen noga.

En ledamot tar upp att efter sammanslagningen i Järva har rådet inte träffat nämndordföranden eller stadsdelsdirektören och menar att det dags att träffa dem efter sommaren. Gärna i oktober eller november.

En ledamot tar upp trygghetsvandringens vandringsvandrigen om 5-10 km och att vandringen är för svår för pensionärer och för personer med funktionsnedsättning att kunna delta i. Vandringen är för lång i tid och i kilometer. Även tiden på dagen kunde vara bättre, förmiddag eller mitt på dagen istället för eftermiddag/kväll.

En ledamot tar upp frågan om psykiska ohälsa och att det finns i hela samhället samt huruvida man får hjälp eller inte.

Ledamoten beskriver ett enskilt ärende där hon anser att personen inte fick den hjälp personen skulle ha fått. Linda rekommenderar att personen tar kontakt med personligt ombud Roger eller Pia för att få stöd med kontakterna med vården.

8. Mötet avslutas

Ordförande avslutar mötet. Nästa möte är planerat den 21 augusti för pensionärsrådet och den 22 augusti funktionshindersrådet.

9. Bilagor

1. Välfärdsteknik
2. Inspektion för vård och omsorg (IVO), Tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre (SÄBO)